Ketenregie trekkingsrecht PGB
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
070 4267353

Betreft: Reactie op contra-expertise PBLQ t.a.v. de Aanpak jaarovergang

Geachte heer van Rijn,

In de Voortgangsbrief van 29 juni heb ik aangegeven een contra-expertise uit te laten voeren op de ingezette herstelaanpak. Kort daarop heb ik mijn focus verlegd naar het bereiken van een zo stabiel mogelijke jaarovergang 2015 – 2016. Het onderzoeksadviesbureau PBLQ heeft op mijn verzoek een contra-expertise uitgevoerd op de Aanpak Jaarovergang, waarmee het Bestuurlijk Overleg van VWS met ketenpartners op 3 september jongstleden heeft ingestemd. PBLQ heeft de contra-expertise in augustus en begin september uitgevoerd en heeft als belangrijkste onderzoeksvraag onderzocht in hoeverre de keten in staat is om op basis van de Aanpak tot een zo stabiel mogelijke jaarovergang te komen. Hierbij doe ik u mijn reactie op de belangrijkste bevindingen van de contra-expertise toekomen.

In de contra-expertise wordt gesteld dat de Aanpak jaarovergang een procesmatige en inhoudelijke doorbraak is naar verbetering. Om de Aanpak jaarovergang succesvol uit te kunnen voeren dient volgens PBLQ aan een aantal cruciale randvoorwaarden voldaan te worden. Daarnaast doet PBLQ nog een reeks aanvullende aanbevelingen en worden een aantal risico's geschetst. In mijn reactie ga ik nader in op de onderstaande drie cruciale randvoorwaarden en de door PBLQ gesignaleerde risico's.

- Breed politiek draagvlak voor de aanpak (bestuurlijke acceptatie van de Aanpak jaarovergang)
- Eenduidig en zeer strak management op de keten
- Zicht en sturing op de risico's

Ik onderken de randvoorwaarde dat bestuurlijke instemming met de Aanpak jaarovergang noodzakelijk is. Aan deze randvoorwaarde is voldaan doordat tijdens het Bestuurlijk Overleg van VWS met ketenpartners op 3 september jl. bestuurlijk is ingestemd met het plan en daarmee de verdere uitvoering. Op dit moment wordt alles op alles gezet om de gemaakte afspraken per direct in gang te zetten en alle ketenpartijen en budgethouders te informeren over de gemaakte afspraken.

Om tot een succesvolle uitvoering van de Aanpak jaarovergang te komen is strak management op de keten essentieel. Als ketenregisseur heb ik de mogelijkheid om vraagstukken te signaleren, vraagstukken of problemen te adresseren, voorstellen te doen en indien nodig te escaleren naar bestuurlijk niveau. Ik acht daarmee mijn huidige bevoegdheden als ketenregisseur voldoende toereikend voor het in werking stellen en uitvoeren van de Aanpak jaarovergang. Hoewel met het bestuurlijk akkoord op de Aanpak jaarovergang een belangrijke eerste stap is gezet, is het nu van belang om spoedig te komen tot een stevige monitoring van de afspraken, het aanspreken van partijen op de voortgang van de uitvoering en het ontwikkelen van een terugvalscenario indien de gemaakte afspraken niet haalbaar blijken.

Ten slotte onderken ik het belang om gezamenlijk met de ketenpartijen de risico's verder in kaart te brengen en hierop actief te sturen. Met de totstandkoming van de Aanpak jaarovergang heeft een eerste risico-inventarisatie plaatsgevonden, deze vorm van risicomanagement wil ik de

komende periode verder verdiepen. Daarnaast worden in de contra-expertise een aantal risico's gesignaleerd, hier ga ik graag nader op in:

- Gebrek aan sturing: gesteld wordt dat het grootste risico voor het slagen van de Aanpak jaarovergang zit in een onvolkomen overkoepelend sturingsmandaat voor de ketenregisseur en een gebrek aan gezamenlijkheid bij het benoemen en bereiken van doelstellingen. Naar mijn oordeel stellen de huidige bevoegdheden mij voldoende in de gelegenheid om te sturen op de realisatie van de Aanpak Jaarovergang en zo nodig te escaleren naar bestuurlijk niveau. Indien wordt bedoeld dat de ketenregisseur uitvoeringsbesluiten dient te kunnen nemen namens de verschillende ketenorganisaties beschouw ik dit is als een brug te ver. Het is in mijn ogen van essentieel belang dat de verantwoordelijkheden zoveel mogelijk bij de betrokken partijen blijven liggen, om van daaruit tot een gezamenlijke aanpak te komen. Daarnaast is er periodiek een bestuurlijk overleg van VWS met ketenpartners, waar ik zowel besluiten kan vragen als vraagstukken kan escaleren. Ik acht daarmee mijn sturingsmogelijkheden voldoende toereikend.

- Ambtshalve vaststellingen: het gesignaleerde risico ten aanzien van ambtshalve vaststellingen is niet meer relevant vanwege het op 3 september genomen (bestuurlijke) besluit om de ambtshalve budgetten niet meer te verlengen.

- Spanning rond de ''timing'' van de herindicaties en gebrek aan tijd voor de aanpassing van zorgovereenkomsten: deze risico's staan aan de basis van de redenatie in de Aanpak herindicaties om de budgethouder voldoende gelegenheid te geven voor de aanpassing van zijn of haar zorgovereenkomst. Tevens wordt in de aanpak herindicaties met de processen van alle ketenpartners rekening gehouden. Ook op deze aanpak heeft op 3 september bestuurlijke instemming plaatsgevonden.

- Jaarafsluiting en jaarrekeningcontrole: in de contra-expertise wordt het risico onderscheiden dat onvoldoende helder is welke acties de SVB t.a.v. de jaarafsluiting en jaarrekeningcontrole in gang heeft gezet. Inmiddels heeft de SVB hier een eerste aanpak voor opgeleverd in de stuurgroep. Ook in de Aanpak jaarovergang wordt u geïnformeerd over de lopende activiteiten in dit kader.

- SVB als laatste schakel in de keten: het risico van een samenloop van problemen of ''een prop'' bij de SVB als laatste schakel in de keten wordt onderkend. Hierop wordt geanticipeerd door zowel vóór uitvoering van de Aanpak duidelijke afspraken te maken over tijdpad en spreiding en de wijze van aanlevering als tijdens de uitvoering de uitvoering van deze afspraken te monitoren en indien nodig te escaleren als er nieuwe problemen dreigen te ontstaan.

Ten slotte ga ik graag nog in op de in de contra-expertise gestelde vraag of de SVB in staat is om de voor de jaarovergang noodzakelijke ICT-verbeteringen tijdig door te voeren. Ten eerste is er sprake van de kritieke onderlinge ketenafhankelijkheid waarbij de SVB afhankelijk is van tijdige en kwalitatieve aanlevering door gemeenten en zorgkantoren. Over deze aanlevering zijn heldere en strakke afspraken gemaakt in de Aanpak jaarovergang. Daarnaast dient de ICT van de SVB op orde te zijn ten behoeve van de processen rond de jaarafsluiting, ook hier zijn in de Aanpak jaarovergang afspraken gemaakt. Daarmee heb ik het vertrouwen dat de ICT-systemen van de SVB zo goed als mogelijk zijn voorbereid op de uitvoering van de Aanpak jaarovergang. In de Stuurgroep wordt twee keer per maand de voortgang gemonitord. Indien er tijdens de uitvoering van de Aanpak toch onvoorziene risico's op dit domein optreden, zal ik de SVB hierop aanspreken en zo spoedig mogelijk een ketenbrede alternatieve oplossingsrichting laten ontwikkelen.

Hoogachtend,
De ketenregisseur invoering trekkingsrecht PGB,
Marcel van Gastel